

ת"פ 7812/09/19 - מדינת ישראל נגד מוסטפא פריג', מחמוד פריג', אחים פריג'ים בע"מ, כנעאן עיסא -

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 7812-09-19 מדינת ישראל נ' פריג' ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט חגי טרסי
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. מוסטפא פריג'
2. מחמוד פריג'
3. אחים פריג'ים בע"מ
4. כנעאן עיסא -
ע"י ב"ד עו"ד עדי ברקאי

הנאשמים

גזר דין - נאשם 4

כתב האישום:

הנאשם הורשע, על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן בו יוחסו לו, יחד עם נאשמים נוספים, העבירות הבאות:

באישום הראשון - עיסוק ללא רישיון בעסק טעון רישוי (ריבוי עבירות) - עבירות על סעיפים 14 ו-4 בחוק רישוי עסקים; הלבנת הון (ריבוי עבירות) - עבירה על סעיף 3(א) בחוק איסור הלבנת הון; מרמה, ערמה ותחבולה - עבירה על סעיף 117(ב)(8) בחוק מע"מ; עשיית פעולה ברכוש אסור או מסירת מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 לחוק, או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון - עבירות על סעיף 3(ב)(2) בחוק איסור הלבנת הון.

באישום השני - פעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות), עבירה על סעיף 117(ב1) יחד עם סעיף 117(ב2)(3) בחוק מע"מ יחד עם סעיף 29 בחוק העונשין, תשל"ז-1977; סייע לאחר לפעול במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות) - עבירה על סעיף 117(ב1) יחד עם סעיף 117(ב2)(3) בחוק מע"מ יחד עם סעיף 31 בחוק העונשין.

באישום שלישי - עשיית פעולה ברכוש אסור או מסירת מידע כוזב במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 לחוק, או כדי עמוד 1

לגרום לדיווח בלתי נכון (ריבוי עבירות) - עבירות על סעיף 3(ב)(2) בחוק איסור הלבנת הון.

באישום רביעי - אי רישום כעוסק מורשה במע"מ - עבירה לפי סעיף 117(א)(4) בחוק מע"מ; אי הגשת דו"ח במועד - עבירה על סעיף 117(א)(6) בחוק מע"מ; אי ניהול פנקסי חשבונות - עבירה על סעיף 117(א)(7) בחוק מע"מ.

על פי המתואר בחלק הכללי בכתב האישום המתוקן, נאשמת 3, חברת האחים פריג'ים ח.פ. 512441049 (להלן: "החברה"), היא חברה פרטית מוגבלת במניות שנתאגדה בישראל על פי חוק החברות, התשנ"ט-1999, ונרשמה כ"עוסק מורשה" לעניין חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (להלן: "**חוק מע"מ**"). בין השנים 2015-2018 (להלן: "**התקופה הרלוונטית**") עסקה נאשמת 3 בהובלות מחצבים וביצוע עבודות עפר.

בתקופה הרלוונטית היו נאשמים 1 ו-2 המנהלים בפועל של החברה והם אלו שהתוו את מערך הפעילות העבריינית נשוא תיק זה. החברה פעלה ללא רישיון עסק, שכן על פי הדין כל עיסוק ללא רישיון עסק בניהול תחנת דלק ותדלוק, אחסון דלק בכמויות המפורטות בתקנות רישוי עסקים (אחסנת נפט), התשל"ז-1976, ובפרט אחסון מעל 2,200 ליטר סולר, שינועו במכליות, מהווה עבירה בניגוד לסעיף 14 לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח-1968 (להלן: "**חוק רישוי עסקים**"), שהיא עבירת מקור לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 (להלן: "**חוק איסור הלבנת הון**").

על פי המתואר בעובדות האישום הראשון עובר לחודש ינואר 2015, פנה זאהר עיסא (להלן: "**זאהר**"), אחיו של נאשם 4 (להלן: "**הנאשם**"), לנאשם 1 והציע לו כי נאשמת 3 תרכוש ממנו סולר במחיר זול. נאשמים 1-3 קיבלו את הצעתו של זאהר והחליטו להקים תחנת דלק "פיראטית" במתחם שטח השייך לנאשמת 3 בכפר קאסם, ללא היתרים כדין בשטח וללא רישוי עסק, כאמור לעיל, אשר בה ימכרו נאשמים 1-3 את הסולר שירכשו מזאהר, ומהנאשם שעבד תחתיו, ללקוחות שונים ומזדמנים.

נאשמים 1-3 הסכימו להצעה והתנו הסכמתם בכך שזאהר והנאשם יעבירו להם חשבונות מס הרשומות על שמות חברות אשר נרשמו כעוסקים מורשים במע"מ (להלן: "**חברות קש**"), כאשר בחשבונות יירשמו הספקות של סולר שבוצעו לכאורה, אף על פי שחברות אלה כלל לא סיפקו את הסולר (להלן: "**חשבונות מס כוזבות**"), כל זאת על מנת שיוכל להגיש את חשבונות המס הכוזבות לרשויות המס לשם ניכוי מס תשומות במע"מ.

עוד סיכמו הנאשמים 1-3 עם הנאשם וזאהר כי חשבונות המס הכוזבות לא ישקפו את היקף ומחיר העסקה האמיתיים, אלא יירשמו בהן כמויות גדולות יותר של סולר, במחיר לליטר גבוה מהמחיר האמיתי, ובסכומים גבוהים מסכום העסקה בפועל בין נאשמים 1-3 לנאשם וזאהר, כל זאת כדי שנאשמים 1-3 יוכלו לרשום את חשבונות המס הכוזבות בספרי החברה לשם ניכוי מס תשומות שלא כדין.

בתקופה הרלוונטית, בין ינואר 2015 עד פברואר 2018, הוציאו הנאשם וזאהר חשבונות מס כוזבות, לנאשמים 1-3, אשר לא שיקפו את פרטי העסקה האמיתיים ונרשמו על שמן של חברות הקש. בתמורה לסולר משכו נאשמים 1-3 שיקים, **בסך כולל של ₪ 24,448,736**, כאשר בספרי הנהלת החשבונות של החברה רשמו כי נמשכו 374 שיקים **בסכום כולל של ₪ 11,886,360** ששולמו לחברות הקש, כאשר בפועל כלל לא שולמו. כלל השיקים אשר נמשכו על ידי נאשמים 1-3 הם בגדר "רכוש אסור" על פי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון.

במהלך התקופה, אחסנו הנאשם ואחיו זאהר, שלא כדיון, סולר, במתחם ביתו של הנאשם בכפר קאסם. לשם שינוע הסולר, אל מתחם תחנת הדלק הפיראטית, שכרו הם את שירותיו של מורסי עיסה (להלן: "מורסי") על מנת שישנע את הסולר, יחד עם הנאשם, וזאת ללא רישוי עסק מתאים. בהגיעם לתחנת הדלק הפיראטית פרקו הנאשם ומורסי את הסולר לתוך מכל אחסון הדלק בעל קיבולת של 25,000 ליטר. בסך הכל רכשו הנאשמים 1-3 מזאהר ומהנאשם כמות של 3,697,676 ליטר סולר, אך בספרי החברה, ועל יסוד החשבוניות הכוזבות, נרשם שנרכשו עוד 1,458,600 ליטר סולר, **בסכום שלא יפחת מ-7,296,000 ₪**, אשר כלל לא סופקו לחברה.

הסעיפים האחרונים באישום זה מתייחסים לפעילותם של הנאשם ואחיו כלפי צ'יינג' גונן, אשר משרדיו ממוקמים במתחם של החברה בכפר קאסם. הנאשם 1 מסר לנאשם ולזאהר 120 שיקים בסכום מצטבר של 4.28 מיליון ₪, על מנת שינוכו אותם בצ'יינג' גונן. הנאשם וזאהר ניגשו לצ'יינג' ובתאום עם הנאשם 1 ניכו את השיקים הללו, תוך הסתרת זהותם של הנאשם וזאהר, בכך שרשמו את השיקים בכרטיסי הלקוח של חברות הקש, ובמטרה להכשיל את הדיווח לרשות לאיסור הלבנת הון. סך הרכוש האסור בו עשו הנאשם וזאהר פעולות, במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, דהיינו השיקים יחד עם התמורה הכספית, **הינו 48,059,708 ₪**.

עניינו של האישום השני בעבירות על חוק מע"מ, ובמערכת חברות הקש שהקימו זאהר והנאשם לצורך אספקת החשבוניות הכוזבות לחברה, כמתואר באישום הראשון.

על פי המתואר בעובדות האישום השני, לצורך קיום ההסכם אשר תואר באישום הראשון, על פיו זאהר והנאשם יעבירו לנאשמים 1-3 חשבוניות מס כוזבות הרשומות על שמות חברות שונות, הקים זאהר מערך של 7 חברות קש ואנשי קש, לשם הפצת חשבוניות מס כוזבות. זאהר והנאשם הוציאו מסמכים שנחזו להיות חשבוניות מטעם חברות הקש בדבר אספקת דלק לנאשמים 1-3, על אף שאותן חברות כלל לא סיפקו סולר לחברה, ואילו הנאשמים 1-3 רשמו את החשבוניות הפיקטיביות בספרי החברה וניכו שלא כדיון את סכומי המס הגלומים בהם.

לשם תפעול המערך העסיק זאהר את אחיו, הנאשם, כאחראי תחתיו, בין היתר, לתפעול מתחם הדלק הפיראטי, שינוע הסולר, העברת חשבוניות פיקטיביות לנאשמים 1-3, קשר מול אנשי הקש, קבלת שיקים וניכוי השיקים, כאמור, בצ'יינג' גונן ואף בצ'יינג' נוסף, צ'יינג' חאלד פריג'. כאשר זאהר לא היה זמין או שהה בחו"ל היה זה הנאשם אשר היה בקשר עם נאשמים 1-3, על מנת לדאוג הן לאספקת הסולר והן להעברת החשבוניות הפיקטיביות.

ואלו הן חברות הקש שהוקמו, והיקף הפעילות בהן:

חברת ע.כ. מאי שיווק שמנים ודלקים בע"מ (להלן: "ע.כ. מאי") - עובר לחודש נובמבר 2015 הציע זאהר לבעליה של החברה, עכרמה בדיר (להלן: "עכרמה"), לספק לו כיסוי חשבונאי לעסקאות הסולר עם נאשמת 3, כך שיסתירו את זהותו של זאהר כספק הסולר בפועל. במהלך החודשים נובמבר 2015 עד מאי 2016, וכן בחודש יוני 2017, סיפק זאהר, בסיוע של הנאשם, לנאשמים 1-3 **אחת עשרה (11) חשבוניות מס כוזבות בסך 4,972,591 ₪** (כולל מע"מ), בהם צוין כי ע.כ. מאי סיפקה לנאשמת 3 כמות של 980,500 ליטר סולר, כאשר בפועל מעולם לא סיפקה

לחברה סולר. סיועו של הנאשם התבטא בהעברת החשבוניות הכוזבות וקבלת תמורתם בשיקים. **סכום מס התשומות** אשר נוכה שלא כדין, על ידי נאשמים 1-3, בגין חשבוניות המס הכוזבות הוא **₪ 722,513**. כך סייע הנאשם לזאהר ועכרמה להוציא 11 חשבוניות מס כוזבות על שם חברת ע.כ. מאי במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות.

חברת עומר בדיר שיווק שמנים (להלן: "עומר בדיר") - עובר לחודש יוני 2016 החליטו יחד זאהר ועכרמה להקים חברה נוספת אשר תספק לזאהר כיסוי חשבונאי לעסקאות הסולר, לכן פנה עכרמה לאשתו וזו הקימה על שמה את חברת עומר בדיר. במהלך חודש יוני 2016, או בסמוך לכך, סיפק זאהר, בסיועו של הנאשם, לנאשמים 1-3 **חשבונית מס כוזבת בסך ₪ 842,400** (כולל מע"מ), בהם צוין כי עומר בדיר סיפקה לנאשמת 3 כמות של 160,000 ליטר סולר, כאשר בפועל מעולם לא בוצעה עסקה זו. סיועו של הנאשם התבטא בהעברת החשבוניות הכוזבות וקבלת תמורתם בשיקים. **סכום מס התשומות** אשר נוכה שלא כדין, על ידי נאשמים 1 ו-2, בגין חשבונית המס הכוזבת הוא **₪ 122,400**. כך סייע הנאשם לזאהר ועכרמה להוציא חשבונית מס כוזבת על שם חברת עומר בדיר במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו.

חברת מ.ט.כ. - עובר לחודש אוקטובר 2015 הציעו הנאשם וזאהר לבעליה של החברה, מוחמד טהה (להלן: "טהה"), לספק להם כיסוי חשבונאי לעסקאות הסולר עם נאשמת 3, כך שיתירו כי הם ספקי הסולר בפועל. במהלך חודש ינואר 2016 סיפקו הנאשם וזאהר לנאשמים 1-3 **חשבונית מס כוזבת בסך ₪ 127,500** (כולל מע"מ), בה צוין בכזב כי חברת מ.ט.כ. סיפקה לנאשמת 3 כמות של 25,000 ליטר סולר, כאשר בפועל מעולם לא בוצעה עסקה זו. **סכום מס התשומות** אשר נוכה שלא כדין, על ידי נאשמים 1 ו-2, בגין חשבונית המס הכוזבת הוא **₪ 18,525.64**. כך הוציאו הנאשם וטהה חשבונית מס כוזבת על שם חברת מ.ט.כ. במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו.

חברת אלזהרא שיווק דלקים ושמנים בע"מ (להלן: "אלזהרא") - לאחר שמע"מ סיכלו את המשך השימוש בחשבוניות חברת מ.ט.כ., פנה טהה לחברו רביע סרסור (להלן: "סרסור") והקים באמצעותו את חברת אלזהרא, כך שסרסור נרשם כבעליה אך בפועל החברה נוהלה על ידי הנאשם וזאהר, בתיאום עם טהה. במהלך חודשים יולי 2016 עד נובמבר 2016, או בסמוך לכך, סיפקו הנאשם וזאהר לנאשמים 1-3 **שבע (7) חשבוניות מס כוזבות בסך ₪ 3,788,002.63** (כולל מע"מ), בהם צוין כי אלזהרא סיפקה לנאשמת 3 כמות של 754,201 ליטר סולר, כאשר בפועל מעולם לא בוצעה עסקה זו. **סכום מס התשומות** אשר נוכה שלא כדין, על ידי נאשמים 1 ו-2, בגין החשבוניות הכוזבות הוא **₪ 550,393.55**. כך הוציאו הנאשם וטהה 7 חשבוניות מס כוזבות על שם חברת אלזהרא במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות.

חברת מונטנה דלקים ושמנים בע"מ (להלן: "מונטנה") - כדי להגביר את היקף פעילות החשבוניות הכוזבות פנה טהה לחברו נאיל עיסא (להלן: "נאיל") והקים באמצעותו את חברת מונטנה, כך שנאיל נרשם כבעליה אך בפועל החברה נוהלה על ידי הנאשם וזאהר, בתיאום עם טהה. במהלך חודשים נובמבר 2016 עד מרץ 2017, או בסמוך לכך, סיפקו הנאשם וזאהר לנאשמים 1-3 **חמש עשר (15) חשבוניות מס כוזבות בסך ₪ 4,772,460** (כולל מע"מ), בהם צוין כי מונטנה סיפקה לנאשמת 3 כמות של 894,900 ליטר סולר, כאשר בפועל מעולם לא בוצעה עסקה זו. **סכום מס התשומות** אשר נוכה שלא כדין, על ידי נאשמים 1 ו-2, בגין החשבוניות הכוזבות הוא **₪ 693,437**. כך

הוציאו הנאשם וטהה 15 חשבוניות מס כוזבות על שם חברת מונטנה במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות.

חברת א.מ.ס.ע. אספקת דלקים ושמיים בע"מ (להלן: "א.מ.ס.ע.") - עובר לחודש יוני 2016 הוציעו הנאשם וזאהר למורסי, בעליה של החברה, לספק להם כסוי חשבוני לעסקאות הסולר עם נאשמת 3, כך שיסתירו כי הם ספקי הסולר בפועל. במהלך חודש יוני 2016 סיפקו הנאשם וזאהר לנאשמים 1-3 **חשבונית מס כוזבת בסך 403,963.90 ₪** (כולל מע"מ), בה צוין כי א.מ.ס.ע. סיפקה לנאשמת 3 כמות של 76,675 ליטר סולר, כאשר בפועל מעולם לא בוצעה עסקה זו. **סכום מס התשומות** אשר נוכה שלא כדין, על ידי נאשמים 1 ו-2, בגין חשבוניות המס הכוזבות הוא **58,656.38 ₪**. כך הוציאו הנאשם ומורסי חשבונית מס כוזבת על שם חברת א.מ.ס.ע. במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו.

חברת "הטובים בחימום" בע"מ (להלן: "הטובים בחימום"), **וחברת א.ר.מ.נ. גרופ למסחר 2014 בע"מ** (להלן: "א.ר.מ.נ.") - סמוך לתאריך 7.11.2017 הוציעו הנאשם וזאהר לאחמד עיסא (להלן: "אחמד"), כי תירשם על שמו חברה, על מנת לספק להם כסוי חשבוני לעסקאות הסולר עם נאשמת 3, כך שיסתירו כי הם ספקי הסולר בפועל. לצורך כך פנה הנאשם לעורך דין ותיאם את העברת הבעלות של חברת א.ר.מ.נ. על שמו של אחמד. תחילה הנאשם וזאהר מסרו לנאשמים 1-3 ארבע חשבוניות מס כוזבות ומזויפות הרשומות על חברת הטובים בחימום, אשר הוצאו שלא כדין וללא הסכמת בעל החברה, ניר גאון, **בסכום של 3,287,400 ₪**. לאחר רישום החשבוניות הכוזבות של טובים בחימום בספרי הנהלת החשבונות של נאשמת 3, פנה רואה החשבון של נאשמת 3 לנאשם 1 והבהיר לו כי החשבוניות הנ"ל לא יוכרו כתשומות במע"מ. נוכח עובדה זו פנה נאשם 1 לנאשם והודיע לו כי הוא זקוק לחשבוניות אחרות. הנאשם וזאהר מסרו לנאשם 1 ארבע חשבוניות מס כוזבות על שם חברת א.ר.מ.נ. חלף ארבע חשבוניות המס הכוזבות של הטובים בחימום. בהמשך, מסרו לנאשמים 1-3 עוד חמש חשבוניות מס כוזבות על שם חברת א.ר.מ.נ., כאשר **הסכום המצטבר של כל חשבוניות המס הכוזבות של א.ר.מ.נ. עמד על סך 7,358,600 ₪**. **סכום מס התשומות** אשר נוכה שלא כדין, על ידי נאשמים 1 ו-2, בגין חשבוניות המס הכוזבות הוא **1,069,199 ₪**. כך הוציאו הנאשם ואחמד 9 חשבוניות מס כוזבות על שם חברת א.ר.מ.נ. במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות.

לסיכום כלל הנתונים המפורטים בעובדות אישום זה, הנאשם הוציא חשבוניות מס כוזבות, על שמות חברות קש, במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק מתשלום מס שאותו אדם חייב בו, בנסיבות מחמירות, **בסך כולל של 2,390,211 ₪ כמבצע עיקרי בצוותא ו-844,913 ₪ כמסייע.**

עניינו של האישום השלישי בעבירות הלבנת הון שביצע הנאשם במסגרת קשריו עם צ'יינג' חאלד פריג'. על פי המפורט בעובדות האישום השלישי, בתקופה הרלוונטית לכתב האישום עסק חאלד פריג' כנותן שירותי מטבע בצ'יינג' חאלד שירותי מטבע בישוב כפר קאסם (להלן: "הצ'יינג'"). מתוקף מעמדו זה היה חאלד חייב בחובות זיהוי של מבקשי ומקבלי השירות ובחובות דיווח לרשויות המוסמכות. בתמורה לסולר שסיפקו מסרו הנאשמים 1-2 לזאהר ולנאשם שיקים של החברה. ברוב המקרים נרשמו השיקים לפקודת חברות ואנשי הקש, תוך הסתרת זהותם של זאהר והנאשם. לשם השלמת הלבנת ההון והסתרת זהותיהם של הנאשם וזאהר, ביצעו האחרונים בצ'יינג' לכל הפחות 37 פעולות של ניכיון

שיקים בעצמם או באמצעות אחרים בכרטיסים על שמותיהן של החברות הבאות: א.מ.ס.ע., אלזהרא, ע.כ. מאי (להלן: "הכרסות"), בסכום כולל של 2,310,712 ₪, וחאלד דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון שהנהנים בפועל הם בעלי הכרסות, על מנת להסתיר את זהותו של זאהר כנהנה היחיד. הנאשם וחאלד ביצעו פעולה ברכוש אסור ומסרו לרשות לאיסור הלבנת הון מידע כוזב, במטרה לגרום לדיווח שגוי, אשר יסתיר את העובדה כי המוטבים והנהנים בכרסות אינם הבעלים האמיתיים של הכספים אשר נרשמו בכזב בכרטיסי הלקוח השונים.

על פי המתואר בעובדות האישום הרביעי, בין חודש מרץ 2018 ועד לתאריך 29.5.2019 הפעיל הנאשם תחנת דלק פיראטית בחצר ביתו של זאהר בכפר קאסם. במהלך תקופה זו מכר הנאשם סולר לציבור מתוך תחנת הדלק הפיראטית ללא רישומו ופתיחת תיק במע"מ, ללא ניהול ספרים וללא כל תיעוד על פעילותו העסקית.

להשלמת התמונה יובהר כי הסדר הטיעון שגובש לא כלל הסכמה לעניין העונש. עם זאת הוצהר כי העבירות על סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון לא יהוו בסיס להחמרת הענישה וכי לעניין סוגיית הרווח, לא יטענו הצדדים דבר מעבר לאמור בכתב האישום. עוד הוסכם על הפנייתו של הנאשם לקבלת תסקיר עובר לטיעון לעונש.

תסקיר שירות המבחן:

מהתסקיר עולה כי הנאשם כבן 40, נשוי ואב לארבעה ילדים קטינים. הנאשם סיים 10 שנות לימוד, ואז החל לעבוד עם אביו וניהל אורח חיים שולי, במסגרתו צבר שלוש הרשעות קודמות, האחרונה משנת 2016, בגין ביצוע עבירות אלימות, תעבורה ועבירות רכוש, ואף נידון בין היתר לשני מאסרים בפועל. עם שחרורו מהכלא עבד אצל אחיו, במשך 10 שנים, בתחנת דלק פיראטית כמתדלק וכנהג משאית בחלוקת סולר, עד ביצוע העבירות נשוא כתב אישום זה. כיום עובד בתחום האבטחה מזה כ-10 חודשים.

בפני קצין המבחן נטל הנאשם אחריות חלקית למעשיו, תוך צמצום מעורבותו בהן, הכחשת ידיעתו כי מדובר בעבירות על החוק והשלכת אחריות על אחיו. לצד זאת, הביע צער וחרטה. הנאשם התקשה לתאר את המניעים אשר הובילו אותו לביצוע העבירות והתמקד בחלקו היחסי בעבירות וכי נוצל על ידי אחיו. להערכת קצינת המבחן הרקע לביצוע העבירות הוא דפוסי חשיבה בעייתיים ויחסים בינאישיים מורכבים.

קצינת המבחן התרשמה מאדם חסר בשלות רגשית אשר נוטה לטשטש את הקשיים עמם הוא מתמודד, מתקשה לגלות אורח חיים תקין ויציב, אינו מגלה מודעות לחומרת מעשיו ומצבו וכן להשלכות מעשיו. הנאשם שלל כל בעייתיות ונזקקות לטיפול.

כגורמי סיכון לעבריינות התייחסה קצינת המבחן לאופי העבירה המיוחסת לנאשם ולחומרתה, קושי בביטחון בקשר עם דמויות סמכותיות, גילוי עמדה קורבנית ביחס למעורבותו בעבירות, קשייו לתאר את המניעים הרגשיים לביצוע העבירה,

קיומם של קשרים שוליים בעבר, לצד עמדתו השוללת צורך טיפולי, העובדה כי הינו בעל פלילי שכלל סנקציות עונשיות, בדמות מאסר, אשר לא הרתיעו אותו. כגורמי סיכוי לשיקום התייחסה קצינת המבחן למאמציו לשמור על תפקודו מבחינה תעסוקתית, מחויבות לפרנס את משפחתו, כמו כן כי ההליך המשפטי המתנהל כיום המחיש עבורו את חומרת מעשיו, ביטוי החרטה על מעורבותו בעבירות. משקלול כלל הנתונים הללו העריכה קצינת המבחן כי קיים סיכון להישנות התנהגות עבריינית.

נוכח מאפיינים אלה לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם. עם זאת, לאור העובדה כי הנאשם מפרנס יחיד למשפחתו, מאמציו לשמור על תפקודו בעבודה הנוכחית ובכדי למנוע רגרסיה וחשיפה לגורמים שוליים, המליצה לשקול הטלת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים:

ב"כ המאשימה הגיש כראיות לעונש את גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ע/1), אישור מס (ע/2) ואת גזרי הדין של המעורבים הנוספים בפרשה שכבר נדונו (ע/3 - ע/5). בטיעונו עמד על הפגיעה הקשה בערכים המוגנים, הכרוכה בעבירות המס, הלבנת ההון, הפצת החשבוניות הפיקטיביות וניהול תחנת דלק פיראטית. בתוך כך טען כי עבירות המס פוגעות קשות במשק, בכלכלה ובאינטרס הציבורי, וכי ניהול תחנת דלק ללא רישיון פוגע במשטר הרישוי התקין שנועד למנוע פגיעה בציבור ולמנוע סיכון בצריכת הסולר.

ב"כ המאשימה ציין כי הנאשם הורשע במסגרת פרשת "המוביל הארצי", הכוללת מספר רב של נאשמים, ותיאר את חלקו בפרשה. הנאשם עבד תחת אחיו, זאהר, כך שלמעשה תפקד כיד ימינו, באופן שהיה מעורב עמו בהסכמות שאליהם הגיעו עם נאשמים 1-3 בעניין עסקאות הסולר והוצאת חשבוניות מס כוזבות ומנופחות, שהקטינו את חבות מס התשומות של נאשמים 1-3. במסגרת תפקידו היה הנאשם אחראי על הפן הלוגיסטי ועל הפן הפיננסי, בתוך כך על שינוע הסולר ממתחם הדלק הפיראטי בביתו של זאהר לתחנת הדלק הפיראטית של נאשמים 1-3, על מסירת חשבוניות המס הכוזבות לנאשמים 1-3, קבלת תמורתם בשיקים וניכויים בצ'יינג'ים השונים, כולל פתיחת כרטיסי הלקוח הכוזבים של חברות הקש בצ'יינג'ים. כאשר זאהר שהה בחו"ל היה זה הנאשם אשר תפעל את כל המערך, אשר בתוכו נכלל גם קשר עם נאשמים 1-3 ואנשי הקש.

בסך הכול גייסו זאהר והנאשם והפעילו לא פחות משש פלטפורמות של חברות קש, כמפורט באישום השני. בעניינו של איש הקש עכרמה בדיר, ציין כי הנאשם רק סייע לו אך לא גייס אותו כאיש קש ולכן הסכימו הצדדים שהוא יורשע בסיוע בכל הנוגע לחשבוניות המס הכוזבות בעניינו. לבסוף הורשע הנאשם, בנוגע לעבירות המע"מ, בהוצאת חשבוניות מס כוזבות, כאשר סכום המס שנוכה שלא כדין הוא 2.4 מיליון ₪ ובסיוע להוצאת חשבוניות מס כוזבות, כאשר סכום המס שנוכה שלא כדין הוא 844,000 ₪.

ב"כ המאשימה הגיש אסופת פסיקה והדגיש כי הנאשם פעל אמנם תחת הנחיות של אחיו, אך למעשה הוא מחולל פשיעה מרכזי ועיקרי בפרשה, כאשר הוא מתפעל את רוב מערך הפשיעה בפועל. מעמדו באופרציה שני רק לזה של

זאהר, ובוודאי שעונשו צריך להיות חמור בהרבה מהעונשים שהושתו על אנשי הקש. נוכח נתונים אלה עתר ב"כ המאשימה למתחם עונש הולם שבין 2.5 ועד 4.5 שנות מאסר בפועל. בכל הנוגע לרכיב הקנס עתר ב"כ המאשימה למתחם הנע בין חמישה אחוזים לעשרה אחוזים מגובה המחדל כך שינוע בין 150,000 ₪ ל- 300,000 ₪.

לעניין נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, טען ב"כ המאשימה כי בענייננו לא הוסר המחדל, בעודו מפנה לפסיקה הקובעת כי החובה להסרת המחדל מוטלת הן על מקזז המס והן על מפיץ חשבוניות המס הכוזבות. ב"כ המאשימה התייחס לתסקיר שירות המבחן, אשר קבע כי הנאשם לוקח אחריות באופן חלקי בלבד ולא כלל המלצה טיפולית. עוד התייחס לעברו הפלילי של הנאשם, אשר ריצה בעבר תקופות מאסר. לזכותו של הנאשם עומדת הודאתו, לקיחת האחריות וחיסכון זמן שיפוטי יקר. נוכח נסיבות אלו טען כי יש למקם את הנאשם באמצע מתחם העונש ההולם, וביקש להשית עליו 42 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס של 250,000 ₪, מאסר חלף קנס ופסילת רישיון. ב"כ המאשימה ציין כי הוסכם בין הצדדים על חילוט מכלית הסולר או הכסף שהתקבל תמורתה.

מנגד טען ב"כ הנאשם כי יש מקום להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות בלבד, וביקש להדגיש שתי נקודות. האחת היא כי הנאשם אומנם מעורב בפרשה וביצע פעולות תפעוליות, אך הוא פעל תחת אחיו, זאהר, שרקם את העסקה עם הנאשמים 1-3, וקיבל ממנו הנחיות. השניה, היא כי אין להשוות את מעמדו של הנאשם למקזזים, נאשמים 1-3, שהרי הם אלו שנהנו מהפירות האסורים. על כן אין להחמיר עם מוציא חשבונית המס הכוזבת לעומת מי שמקזז את המס באמצעותה, שכן אחריותו היא פחותה, גם בנוגע להסרת המחדל.

ב"כ הנאשם טען כי נוכח הסכמת הצדדים כי המאשימה לא תבקש ענישה נוספת לגבי הוראת החיקוק של סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, יש מקום להשוות את עונשו של הנאשם לעונשים שנגזרו על מעורבים אחרים בתיק, בדמות עבודות שירות, זאת גם עקב העובדה שעם חלקם עבד בצוותא חדא וכי הורשעו, כמותו, בעבירות על סעיף 3(ב).

הסנגור המלומד ביקש כי בית המשפט יתייחס אל הנאשם כאדם פשוט, שעוסק במכירת סולר, אשר בהקשר הנוכחי פעל כשליח גרידא, מטעמו של אחיו הגדול. הנאשם לקח אחריות על מעשיו, הודה מיד ולא השחית זמן שיפוטי יקר. בהמלצתו הפנה שירות המבחן לעובדה כי מדובר באדם פשוט אשר מתאמץ לשמור על תפקודו בעבודה, אב נוכח לילדיו ומפרנס יחיד במשפחתו. בנוסף הוא סובל מפציעת ברך קשה ומתוכנן לעבור ניתוח ברך ברגל ימין (ע/6). הנאשם עבד שנים במכירת ושינוע סולר, גם כיום הוא מתפרנס כנהג, ועל כן מבקש כי רישונו לא יישלל.

בדבריו הדגיש הנאשם כי עבד כשליח של אחיו, וכי לא גרף את הכספים לכיסו. אילו היה יודע כיצד יתגלגלו הדברים, היה נמנע מכל מעורבות במיזם. עוד ציין את נסיבותיו האישיות כי מצבו הכלכלי והבריאותי קשה, הוא מפרנס יחיד למשפחתו ולכן מבקש ענישה בדמות עבודות שירות על מנת שיוכל להמשיך לפרנס את משפחתו.

גזרי הדין שהושתו על מעורבים נוספים בפרשה:

ת"פ 16902-02-20 יצחק גונן (להלן: "גונן") - הורשע, במסגרת הסדר טיעון בריבוי עבירות של הלבנת הון בניגוד

לסעיף 3(ב)(1) לחוק איסור הלבנת הון. על פי עובדות כתב האישום ניכה גונן 120 שיקים בסכום מצטבר של כ-4.2 מיליון ₪, באמצעות כרטסות של חברות ואנשי הקש, וגרם לדיווחים כוזבים לרשות לאיסור הלבנת הון, על מנת להסתיר את זהויותיהם של בעלי הזכויות בסולר והנהנים מהרכוש האסור. הנ"ל כבן 73, נעדר עבר פלילי, נטל אחריות על מעשיו ובמסגרת העתירה המשותפת לעונש גזר עליו ביהמ"ש 4 חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסך 10,000 ₪ וחילוט בסך 675,000 ₪.

אנשי הקש השונים המוזכרים באישום השני הועמדו לדין בביהמ"ש השלום בפתח-תקווה במסגרת ת"פ 46007-10-19. הנאשמים הורשעו כולם במסגרת הסדרי טיעון אשר כללו הסכמות עונשיות כדלקמן:

מורסי עיסה - הורשע בגין שינוע הסולר ללא רישיון עסק מתאים ובהפצת חשבונית כוזבת אחת שסכום המע"מ הכלול בה כ-59,000 ש"ח. נדון ל-5 חודשי מאסר לנשיאה בעבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 6,000 ₪.

עכרמה בדיר - הורשע בגין חלקו בשתי חברות הקש שהקים במטרה לסייע לאחר להשתמט מתשלום מס, דהיינו הפצת 12 חשבוניות פיקטיביות שסכום המע"מ המצטבר בהן עומד על 845,000 ש"ח. נדון ל-9 חודשי מאסר בעבודות שירות, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 40,000 ₪.

מרואה בדיר - הורשעה בסיוע לקבלת דבר במרמה, בגין עזרתה לבעלה, עכרמה בדיר, לפתוח חברת קש נוספת על מנת להסתיר את זהויותיהם של הנאשם וזאהר. נידונה ל-3 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 2,000 ₪.

אחמד עיסא - אחמד הורשע בגין חברת הקש שהקים במטרה לסייע לאחר להשתמט מתשלום מס, באמצעות חשבוניות מס כוזבות שסכום המע"מ הכלול בהן הנו כמיליון ₪. הוא צירף תיק נוסף, חמור יותר, בגין ניכוי מס תשומות באותה חברה בהיקף של כ-3 מיליון ₪ והושת עליו עונש כולל של 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 150,000 ₪.

חאלד פריג'י - הורשע בגין עשיית פעולה ברכוש אסור במטרה למנוע דיווח לרשות לאיסור הלבנת הון, בכך שניכה שיקים בסך כ-2.3 מיליון ₪, באמצעות רישומן בכרטסות של חברות ואנשי קש, בצ'יינג' אשר בבעלותו, וכך סייע להסתיר את זהויותיהם של הנאשם וזאהר. הנ"ל נדון ל-7 חודשי מאסר בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסך 500,000 ₪ וחילוט בסך של כמאה אלף ₪.

דיון הכרעה:

כתב האישום כולל ארבעה אישום, אשר שלובים זה בזה ויוצרים אירוע אחד מורכב ומסועף. ב"כ הצדדים מבקשים אף הם לראות בכל המתואר בכתב האישום המתוקן כאירוע אחד, המחייב קביעת מתחם ענישה יחיד, וכך אעשה תוך שאעמוד על הערכים החברתיים שנפגעו בגין כל אחד מסוגי העבירות בהן חטא הנאשם.

חומרת **עבירות המס** ועוצמת פגיעתן בחברה ובקופה הציבורית הוזכרו בשורה ארוכה של פסקי דין, אשר הדגישו את הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה של עברייני מס, אשר את פעולתם יש לראות בחומרה לא פחותה מזו המיוחסת לפושע הגזול מכספי הפרט. ראו למשל האמור בע"פ 522/82 **עאזם נ' מדינת ישראל**, פד' לו (4) 411, בעמוד 414:

"בית-משפט זה, בפסיקה עקבית המתמשכת לאורך שנים, הדגיש וחזר והדגיש את החומרה היתרה, שיש לייחס לעבירות בניגוד לדיני המסים. השתרשה בתודעתם של אזרחים, הגונים ושומרי חוק בדרך כלל, כי לא הרי הדין הפיסקאלי כדין הנורמאטיבי הרגיל: לפגוע ברכושו של הזולת, לגזול את כספי הפרט - מעשים נפשעים הם, ויש ליתן את הדין עליהם תוך מיצויו ובחומרה הראויה, אולם פגיעה בכספי המדינה תוך השמטת הכנסות ואפילו בסכומים ניכרים, הגם שיש בכך למעשה גזילת כספי הציבור, בעניינים אלו - שאני.

כנגד גישה נפסדת זו יצא דברו של בית-משפט זה לא אחת. כבר נאמר פעמים רבות, כי אין בין גזול כספי הפרט לבין גזול כספי הציבור ולא כלום. אלה גם אלה חטאם רב הוא, ואלה גם אלה ראויים, בנסיבות המתאימות, למיצוי הדין הן בעונשי מאסר ממשיים והן בקנסות כספיים מכבידים. יתרה מזו. הודגש, כי עברייני מס ראוי שיוקיעו אותם אל עמוד הקלון לא פחות מאותם עבריינים, החוטאים לחברה בפגיעה ברכוש הזולת ובגזילתו, שאותן הכול מגנים. כיוון שהמניע למעשים אלה הוא הרצון להפיק רווחים קלים על חשבון קופת המדינה. ובצע הכסף הוא ברקע המעשה, ראוי הוא, כי מי שהורשע בעבירות אלו לא יצא נשכר מפרי מעלליו. על-כן עונש הולם במקרים אלה הוא, בין היתר, קנס כספי בשיעור ניכר, שילמד את כלל הציבור, כי עבירות אלה אינן משתלמות גם מהבחינה החומרית."

על הערכים החברתיים שנפגעים בגין עבירות המס ועל מדיניות הענישה המתחייבת עמד ביהמ"ש העליון גם בדברים הבאים:

"בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל". [רע"פ 9004/18 מאיר יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018), פסקה 11 בהחלטת כב' השופט אלרון].

בענייננו מצטרפים כמימד נוסף של חומרה גם **הערכים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירות לפי חוק איסור הלבנת הון**, ובהם השמירה על כלכלת המדינה ובטחונה, פיקוח ואמינות המרשם, ומניעת הכדאיות בעבריינות המניבה הון רב. בנוסף, נועדו עבירות אלו על מנת למנוע ניצול לרעה של המערכת הפיננסית הלגיטימית, באמצעות ניווד כספים שמקורם בעבירות מקור, תוך שימוש במערכת הבנקאית ובנותני שירותי מטבע, ובהמשך, ערבובם והטמעתם עם כספים שהושגו בדרך חוקית, תוך הסתרת והסוואת זהות בעליהם מחוללי הפשיעה.

בע"פ 4316/13 מדינת ישראל נ' חג'אמה (30.10.14) התייחס כב' השופט דנציגר לחשיבות הרישום והדיווח על ידי נותני שירותי המטבע, במסגרת ההתמודדות עם תופעת הלבנת ההון:

"חומרה רבה נודעת גם לעבירות הלבנת הון. מתוך הכרה בכך שתופעת הלבנת ההון גורמת, כשלעצמה, לפגיעה בערכיה של החברה קבע המחוקק עבירות אלה כעבירות עצמאיות בחוק איסור הלבנת הון שתכליתו לנטרל את הרווח שמפיקים עבריינים מפעילותם העבריינית ולהרתיעם, ואשר לאורו נקבע בפסיקה כי הנוטלים חלק בהלבנת הון צפויים לעונשים חמורים... ודוק, במסגרת ההתמודדות עם תופעת הלבנת ההון ולנוכח החשש כי שירותיהם של נותני שירותי מטבע ינוצלו על ידי גורמים עברייניים כדי להסתיר את מקור הונם האסור ולהקשות על האפשרות להתחקות אחר פעולותיהם, נקבע בחוק איסור הלבנת הון כי נותני שירותים אלו חייבים ברישום מסודר ובחובות דיווח קפדניות. קיומן של חובות אלו נועד לאפשר פיקוח על תנועות הון והוא תנאי הכרחי לקיום אפקטיבי של החוק ולהגשמת תכליתו..." (פסקה 18 לפסק דינו).

עוד יש להזכיר, ולו בשולי הדברים, כי הנאשם אף הפעיל תחנת דלק פיראטית. תחנות שכאלה אינן מצויות בפיקוח ובהעדרו קיים חשש שלא הושקעו בהם המשאבים המתאימים למניעת מפגעים אקולוגיים וסביבתיים ולא ננקטו בהם כל אמצעי הבטיחות הדרושים, כך שפוטנציאל הפגיעה עקב זיהום ומפגעי בטיחות מתגברים. מדובר בעבירה הפוגעת בסדר הציבורי, ובבעלי עסקים חוקיים שעמלו על השגת רישיונות ועל קיום התנאים הכרוכים בכך ונאלצים להתחרות בשוק הדלק עם עוסקים פיראטים שאינם מקפידים על תנאי הבטיחות, וממילא יכולים להציע מחירים שתחנות מסודרות אינן יכולות להציע. הנאשם ניהל לאורך תקופה ממושכת תחנה לא קטנה, ללא רישיון, ללא תיעוד וללא דיווח לרשויות המס, וגם להיבט זה של מעשיו יש לתת ביטוי בענישה.

בחינת מידת הפגיעה בערכים המוגנים מובילה למסקנה כי הפגיעה היא ברף משמעותי נוכח היקף העבירות. על פי כתב האישום המתוקן סכום המס הנובע מהוצאת החשבוניות הפיקטיביות, במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק מתשלום מס, הוא כ-3 מיליון ₪, וסכום עבירות הלבנת ההון לפי סעיף 3(ב)(2) עומד על מעל 6.5 מיליון ₪.

בחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה מעלה כי כתב האישום מפרט בתוכו מספר אישומים אשר שזורים אחד בשני ומתארים מערך פעילות עברייני מתוחכם, אשר התפרש על פני כשלוש שנים, במסגרתו פעל הנאשם, יחד עם אחרים, בכדי לסייע לנאשמים 1-3 להקים תחנת דלק ללא רישיון עסק מתאים ולספק לה סולר לשם כך. במסגרת זו, ועל פי דרישת הנאשמים 1-3, פעל הנאשם, ביחד עם אחיו שעמד בראש המיזם, לסייע בידם של הנאשמים 1-3 לקזז מס תשומות שלא כדיון, על ידי הוצאת חשבוניות מס פיקטיביות. לצורך הנפקת החשבוניות הפיקטיביות הקימו הנאשם ואחיו, ביחד עם אנשי הקש, לא פחות משש פלטפורמות שונות, אשר הנפיקו לנאשמים 1-3 חשבוניות פיקטיביות בגין הספקת סולר, בסכום של למעלה מ-22 מיליון ₪ ומתוכם נוכה מס בסך כולל של כ-3 מיליון ₪, כאשר לחלקו הארי אחראי הנאשם כמבצע עיקרי בצוותא ולמקצתו כמסייע. חברות הקש אף שימשו את הנאשם על מנת להסוות את העובדה כי הוא ואחיו מספקים סולר שלא כדיון לתחנת דלק פיראטית, ועל מנת לממש מטרה זו ולהסתיר את זהותם כמי שנהנים מהתמורה בעד הסולר, ניכה הנאשם את השיקים בשני צ'יינג'ים שונים, תוך ביצוע עבירות הלבנת הון שעניינן דיווח כוזב על כך שהכספים הגיעו לחברות הקש.

מדובר במערך מתוחכם ומתוכנן היטב אשר פעל לאורך תקופה ארוכה בהיקפים כספיים ניכרים, תוך גרימת נזק ממשי לקופה הציבורית. בצדק הדגיש הסנגור המלומד כי הנאשם פעל תחת אחיו וצייט להנחיותיו, וכי את הרווח הכספי מעבירות המע"מ הפיקו אחרים, בעוד הוא הורשע רק בכך שפעל במטרה שאחרים יתחמקו מתשלום המס, ועם כל זאת לא ניתן להתעלם מכך שעל פי העובדות בהן הודה שימש הנאשם ציר מרכזי בפעילות העבריינית הכוללת, במגוון רחב של היבטים. הנאשם הופקד במידה רבה על ידי אחיו על כלל מערכי הפעולה, הן בהיבט הלוגיסטי והן מזה הפיננסי, ובתוך כך היה אחראי על שינוע הסולר, על הוצאת החשבוניות, על קבלת התמורה בעד הסולר ועל ניכיון השיקים. אין חולק כי חומרת מעשיו פחותה מזו של אחיו, זאהר, אשר יזם את העסקה עם הנאשמים 1-3 ועמד בראש המיזם, במסגרתו העסיק את הנאשם, אך הנאשם עצמו נטל חלק מרכזי וממשי בתפעול השוטף של האופרציה העבריינית וככזה ממוקמת אחריותו ברובד הביצועי הגבוה, ואין כל מקום להשוות את חומרת מעשיו לזו של מי מאנשי הקש שהיו מעורבים אך בניהול חברת קש כזו או אחרת, ובהנפקת החשבוניות הפיקטיביות מטעמה.

לצורך בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** עיינתי באסופות פסקי הדין שהגישו לעיוני באי כוח הצדדים. מטעם המאשימה, הוצגו פסקי הדין הבאים, המעידים כולם על עמדה אחידה בדבר ענישה הולמת הכוללת מרכיב משמעותי של מאסר מאחורי סורג ובריח, בהתאם להיקף הפעילות וטיבה:

רע"פ 10170/08 עיסא נ' מדינת ישראל (2.3.09):

נדחה ערעורו של המערער אשר הורשע על בסיס הודאתו ב-22 עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין. במשך כ-3 שנים קיבל המערער 57 חשבוניות מס או מסמכים הנחזים כחשבוניות מס על שם עסקים שונים, מבלי שהתבצעו העסקאות המפורטות בהן, בסכום כולל של 21,428,197 ₪, כאשר המס הנובע מהן הוא בסך 3,217,432 ₪. המערער נידון ל-4 שנות מאסר בפועל וביהמ"ש המחוזי הפחית את **רכיב הקנס ל-150,000 ₪** במקום 250,000 ₪. המערער בעל עבר פלילי וריצה בעבר מאסר.

רע"פ 4149/16 אברהם נ' מדינת ישראל (23.10.18):

נגד המערער הוגש כתב אישום אשר ייחס לו עבירות מס שונות, על פיהן המערער הוציא 305 חשבוניות מס פיקטיביות על שמן של 7 חברות שונות, מבלי שהעסקאות המתוארות באותן חשבוניות בוצעו בפועל, וגרם נזק לקופת המדינה בהיקף קרוב ל-1.8 מיליון ₪. המערער מכר את החשבוניות לגורמים שונים וקיבל תמורתן סכום כסף מסוים. נקבע **מתחם ענישה של 20-40 חודשי מאסר ומתחם קנס של עשרות אלפי שקלים ועד 150,000 ₪**. המערער נידון ל-30 חודשי מאסר וקנס של 75,000 ₪. ביהמ"ש המחוזי וביהמ"ש העליון דחו את הערעור.

רע"פ 6640/14 פלוני נ' מדינת ישראל (13.10.14):

נדחתה בקשת רשות ערעור של המערער על גזר דינו של ביהמ"ש המחוזי, אשר דחה את ערעורי הצדדים. המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של הוצאת 43 חשבוניות פיקטיביות שמתוכן ניכה מס בסך 3,194,696 ₪. בימ"ש שלום קבע **מתחם הנע בין 2-5 שנות מאסר וגזר עונש של 40 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 300,000**

רע"פ 5718/05 אוליבר נ' מדינת ישראל (8.8.05):

נדחתה בקשה לרשות ערעור על פסק דינו של ביהמ"ש המחוזי אשר אישר את העונשים שנגזרו בבימ"ש שלום. המערער הורשע בכ-40 עבירות זהות של ניכוי מס תשומות על יסוד חשבוניות פיקטיביות שהובילו לחוב בסך חצי מיליון ₪ לרשויות המס. נגזרו עליו **36 חודשי מאסר בפועל וקנס בסך 50,000 ₪**.

עפ"ג (י-ם) 21791-08-17 מואמנה נ' מדינת ישראל (21.3.18):

נדחה ערעורו של המערער אשר הורשע על פי הודאתו בניכוי תשומות ללא מסמך כדון, בכוונה להתחמק מתשלום מס (15 עבירות). המערער הועמד לדין יחד עם נאשמת 2, חברה אשר הוא היה מנהלה הפעיל, דירקטור ומורשה חתימה יחיד. במשך כשנתיים כלל המערער בדיווחיו למע"מ כמס תשומות, באמצעות חשבוניות פיקטיביות על שמן של 7 חברות שונות, סכומי מע"מ בסכום כולל העולה על 3.5 מיליון ₪ כאשר לא בוצעה עסקה בפועל בין 7 החברות לנאשמת 2. **נקבע מתחם ענישה של 2-4.5 שנות מאסר**, המערער בעל עבר פלילי ואף ריצה מאסרים קודמים, **נידון ל-3 שנות מאסר וקנס בסך 40,000 ₪**.

עפ"ג (י-ם) 60975-12-16 אבו חמיד נ' מדינת ישראל (24.5.17):

נדחה ערעורו של המערער אשר הורשע על פי הודאתו בניכוי מס תשומות במטרה להתחמק מתשלום מס בנסיבות מחמירות. המערער שימש כמנהלה של נאשמת 1, חברה בתחום הבניה. במשך כשנתיים וחצי כללו המערער ונאשמת 1 חשבוניות מס כוזבות של 14 עוסקים שונים, עמם לא ביצעו כל עסקה, וניכו שלא כדון את סכום מס התשומות בסך כולל של 2,527,000 ₪. המערער ללא עבר פלילי והתקבל בעניינו תסקיר שירות מבחן חיובי. **נקבע מתחם הנע בין 1.5-4 שנות מאסר**, כאשר במסגרת הסדר המאשימה הגבילה עצמה לעונש שלא יעלה על 27 חודשים. **נידון ל-27 חודשי מאסר וקנס בסך 200,000 ₪**.

עפ"ג (מרכז) 39990-02-15 מודן נ' מדינת ישראל וערעור שכנגד (12.5.15):

המערער הורשע ב-3 עבירות של ניהול פנקסים חשבוניות כוזבים ו-37 עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדון. המערער ניכה מס באמצעות 3 חברות הרשומות כעוסק מורשה וחשבוניות פיקטיביות בסך של 8,385,348 ₪, כאשר סכום המס שנוכה הוא 1,464,379 ₪. בימ"ש המחוזי קיבל את המתחם שנקבע בבימ"ש קמא **12-36 חודשים** ואת גובה **הקנס בסך 100,000 ₪**, אך החמיר את עונשו מ-22 ל-**30 חודשי מאסר בפועל**.

מטעם ההגנה, לעומת זאת, הוגשו מספר פסקי דין המעידים על גישה עונשית מתונה יותר:

ע"פ (חי') 54708-12-12 מט נ' המחלקה המשפטית הארצית לתיקי מכס ומע"מ (9.5.13):

התקבל ערעור של המערער על גזר דינו כך שביהמ"ש הקל עמו והפחית את עונשו ל-6 חודשי מאסר בדרך של **עבודות שירות** (במקום 15 חודשי מאסר). המערער הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות מס שונות, ביניהן, עבירות ניכוי מס תשומות שלא כדיון. המערער, בעזרת חברות נוספות, ניכה מס, באמצעות חשבונית פיקטיבית, בסך 2,438,665 ₪. **נקבע מתחם של 6-36 חודשי מאסר**. את החלטתו להפחית את העונש נימק בימ"ש בכך כי יש לתת משקל לחלוף הזמן מביצוע העבירות (למעלה מעשור), למניע שעמד ביסוד ביצוע העבירות (הצלת העסק שלו בתקופת האינתיפאדה כאשר גופים ציבוריים לא שילמו לו והיה עליו לשלם לעובדיו), לעובדה **כי העבירות נעשו "בגלוי"** והרשויות היו מודעות למעשי המערער אך לא התריעו בפניו, לעובדה **כי הוסרו המחדלים** והמערער התאמץ לסלק את חובותיו, לנסיבותיו האישיות (פגיעה ממלחמת כיפור, סועד את אביו וגרושתו), העובדה שמדובר במי שתרם רבות למדינה במלחמת כיפור ואף קיבל עיטר המופת. לפיכך, ומשיקולי שיקום, התקבל הערעור.

עפ"ג (ת"א) 24375-12-12 זרזבסקי נ' מדינת ישראל (16.6.13):

המערער הורשע באי דיווח על חשבונית מס אחת בסך כ-2.6 מיליון ₪. ביהמ"ש המחוזי הפחית את **עונשו ל-6 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות**. מקרה זה שונה מענייננו שכן מדובר בחשבונית אחת ויחידה, אין מדובר בפעילות עבריינית מתמשכת והחשבונית אינה פיקטיבית אלא מתארת עסקה אמיתית שיצאה לפועל. המערער אמנם לא דיווח מיד על החשבונית אך העביר אותה מספר ימים לאחר מכן לרואה החשבון, כלומר מדובר במעשיים גלויים. רשויות המס היו נכונות להגיע להסדר תשלומים אך עסקו של המערער קרס כלכלית. המערער התאמץ מאוד להסיר את המחדל והחזיר כ-900 אלף ₪. המערער ללא עבר פלילי וזו מעידתו היחידה, בנוסף שני ילדיו חלו במחלות קשות והוא המטפל העיקרי שלהם.

עפ"ג (י-ם) 9577-06-13 מדינת ישראל נ' גלורמן (10.7.13):

המערער הורשע, במסגרת הסדר בו הוסכם כי המאשימה תטען לעונש שלא יעלה על שנתיים מאסר, בהעלמת הכנסה בסך כ-4 מיליון ₪ ומתוכם כ-1.5 מיליון ₪ מס, במשך כ-3 שנים. בימ"ש השלום קבע **מתחם הנע בין 6-24 חודשי מאסר**, וגזר עליו 9 חודשי מאסר בפועל. בערעור הפחית בימ"ש המחוזי את **עונשו ל-6 חודשי מאסר** כך שיוכל לרצותם בדרך של עבודות שירות, כאשר הסיבה העיקרית לכך היא השפעת מאסרו על משפחתו כפי שהשתקפה בתסקיר שירות המבחן, זאת בנוסף לעובדה כי המערער הפסיק מיוזמתו את ביצוע העבירות.

מבלי להקל ראש או להתעלם מהפסיקה שהוצגה על ידי הסנגור המלומד, אשר כללה גם מספר גזרי דין מקלים מבתי משפט השלום, בהם הושתו עונשי מאסר בעבודות שירות בגין עבירות מס שונות, חלקם במסגרת הסדרי טיעון, דומה כי הקו הדומיננטי בפסיקה הנו זה אשר הודגם בפסיקה שסקרתי מטעם המאשימה, ומה גם שזוהי מדיניות הענישה הראויה אשר מבטאת באופן ראוי והולם את המסרים שהובאו לעיל לגבי מרכיבי החומרה המשמעותיים שבעבירות שביצע הנאשם והצורך בענישה מרתיעה כלפי עבריינות כלכלית. יתרה מכך, מעבר לחלקו בעבירות המס, על העונש שיושת לבטא גם את מרכיבי החומרה הנוספים הבאים לידי ביטוי בהיקף הפעילות מבחינת זמן, מאמץ ומשאבים, התחכום והתכנון שהיה כלול בה, ועבירות הלבנת ההון על סעיף 3(ב)(2), שלצדן קבע המחוקק עונש של 10 שנות מאסר.

נוכח כל האמור, ובשים לב למעמדו של הנאשם באופרציה, אני סבור כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 27 ל-54 חודשי מאסר בפועל, ואילו מתחם הקנס הכספי נע בין 60,000 ₪ ל-180,000 ₪.

את העונש הראוי לנאשם בגדר המתחם יש לקבוע על יסוד מכלול הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות, אלא נוגעות יותר לנאשם עצמו, לעברו ולדפוסייו. בהקשר זה אין מנוס מלהזכיר את עברו הפלילי של הנאשם, הכולל 3 הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואליומות. בעטיין של שתיים מאותן הרשעות אף נשא בעונשי מאסר בפועל למשך 15 ו-18 חודשים, אם כי מאז נשא במאסרו האחרון חלפה תקופה משמעותית של למעלה מעשור. עוד יש להזכיר את התמונה הבעייתית המצטיירת מתסקיר שירות המבחן בדבר לקיחת אחריות חלקית, השלכת האחריות על אחרים, עמדה קורבנית ושלילה מוחלטת של כל צורך בטיפול. על רקע זה העריך שירות המבחן כי קיים סיכון להישנות התנהגות פורצת חוק, ולא בא בהמלצה טיפולית.

מנגד, מדובר באדם כבן 40, נשוי ואב לארבעה ילדים, אשר מתפקד כאב נוכח לילדיו וכמפרנס יחיד למשפחתו. מצבו הבריאותי אינו תקין והוא צפוי לעבור ניתוח ברגלו. הוא מבטא חרטה על מעורבותו בעבירות ושירות המבחן ממליץ לשקול השתתף מאסר בעבודות שירות, על מנת למנוע גרסיה במצבו. עוד תיזקף לזכותו של הנאשם הודאתו המהירה, כבר בשלבי החקירה והחיסכון הניכר בזמן הציבורי הכרוך בכך. שקלול הנסיבות לקולה ולחומרה מוביל במקרה זה אל המסקנה כי יש למקם את עונשו של הנאשם מעט מתחת לאמצע מתחם העונש ההולם שנקבע, תוך התחשבות במצבו הכלכלי והמשפחתי בפסיקת הקנס בגדר המתחם. בשים לב לתקופת המאסר הממשית, למצבו הכלכלי והמשפחתי של הנאשם ולטיב העבירות בהן הורשע, לא מצאתי מקום להשית עליו בנוסף גם עונש של פסילת רישיון הנהיגה, על מנת שלא לפגוע פגיעה עודפת ביכולת ההשתכרות העתידית.

אשר על כן אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. 36 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי המעצר.
- ב. 10 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם כל עבירת מס מסוג פשע או עבירה על חוק איסור הלבנת הון.
- ג. 5 חודשי מאסר על תנאי, והתנאי הוא כי במשך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר לא יעבור הנאשם כל עבירת מס מסוג עוון.
- ד. קנס בסך 80,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-30 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, החל מיום 15.1.22.
- ה. בהסכמת הצדדים אני מורה על חילוט משאית מסוג דאף - מ.ר. 91-838-15.

העתק יועבר לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים.

עמוד 15

ניתן היום, ד' אב תשפ"א, 13 יולי 2021, במעמד הצדדים.